

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. №	954-02-135	
Дата	06	12 2019 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 88, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме проект за решение за изменение на Решение на Народното събрание от 19 септември 2017 г. във връзка с разискванията по питането на народните представители Светла Бъчварова и Георги Гъоков към министъра на земеделието, храните и горите Румен Порожанов относно политиката на Министерството на земеделието, храните и горите за създаване на ред в поземлените отношения (ДВ, бр. 77 от 2017 г.), изменено с Решение на Народното събрание от 12 октомври 2018 г. (ДВ, бр. 85 от 2018 г.) и Решение на Народното събрание от 27 февруари 2019 г. (ДВ, бр. 19 от 2019 г.) с мотиви към него.

Молим проектът за решение да бъде предоставен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Мария Белова
Ирена Дидова
Александър Манузел
Димитър Гевел
Антоний Арапов
Ганислав Ганянов

РЕШЕНИЕ

за изменение на Решение на Народното събрание от 19 септември 2017 г. във връзка с разискванията по питането на народните представители Светла Бъчварова и Георги Гъоков към министъра на земеделието, храните и горите Румен Порожанов относно политиката на Министерството на земеделието, храните и горите за създаване на ред в поземлените отношения (ДВ, бр. 77 от 2017 г.), изменено с Решение на Народното събрание от 12 октомври 2018 г. (ДВ, бр. 85 от 2018 г.) и Решение на Народното събрание от 27 февруари 2019 г. (ДВ, бр. 19 от 2019 г.)

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България

РЕШИ:

В Решението на Народното събрание от 19 септември 2017 г. във връзка с разискванията по питането на народните представители Светла Бъчварова и Георги Гъоков към министъра на земеделието, храните и горите Румен Порожанов относно политиката на Министерството на земеделието, храните и горите за създаване на ред в поземлените отношения (ДВ, бр. 77 от 2017 г.), изменено с Решение на Народното събрание от 12 октомври 2018 г. (ДВ, бр. 85 от 2018 г.), и Решение на Народното събрание от 27 февруари 2019 г. (ДВ, бр. 19 от 2019 г.), т. II се изменя така:

„II. Въз основа на анализа и Стратегията по т. I и във връзка с необходимостта от съобразяване на законодателната рамка с изискванията на новата Обща селскостопанска политика, министърът на земеделието, храните и горите, след необходимото обществено обсъждане, да внесе в Министерския съвет проект на законодателен акт, уреждащ обществените отношения в земеползването в България.“

ВНОСИТЕЛИ:

Мария Белова
Ирена Димова
Александър Младенов
Дмитър Тезов
Антоний Вранов
Станислав Стоянов

МОТИВИ

В изпълнение на Решение на Народното събрание от 19 септември 2017 г. (обн., ДВ, бр. 77 от 2017 г.), относно усъвършенстване на отношенията в областта на собствеността, ползването, управлението и опазването на земеделските земи, на министъра на земеделието, храните и горите е възложено в срок до 31 декември 2017 г. да внесе в Народното събрание доклад, включващ Анализ на нормативната регулация на обществените отношения в земеползването и Стратегия за управление и развитие на поземлената собственост. В решението е определен 10-месечен срок след приемане на доклада, в който в Народното събрание да бъде внесен проект на единен законодателен акт, уреждащ поземлените отношения в земеползването. В изпълнение на решението на Народното събрание, анализът и стратегията са внесени в Народно събрание на Република България на 28.12.2017 г. Впоследствие цитираното решение е изменено двукратно - с Решения на Народното събрание от 12 октомври 2018 г. (ДВ, бр. 85 от 2018 г.) и от 27 февруари 2019 г. (ДВ, бр. 19 от 2019 г.), с които е удължен срокът за внасяне на законопроекта в Министерски съвет до 31 декември 2019 година.

В изпълнение на Решението на Народното събрание е изготвен проект на Закон за земеделските земи, който е публикуван за обществено обсъждане на интернет страницата на Министерството на земеделието, храните и горите и на Портала за обществени консултации на 05.11.2019 г., със срок за изразяване на становища до 05.12.2019 година. В нормативно установения срок, проектът е изпратен и за междуведомствено съгласуване с рег. № 9104-51 от 07.11.2019 г. на МЗХГ.

В проекта са обединени Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (с изключение на частта, касаеща възстановяване на собствеността), Закона за опазване на земеделските земи, Закона за арендата в земеделието и Закона за опазване на селскостопанското имущество.

От междуведомственото съгласуване в МЗХГ са постъпили становища от дирекция „Икономическа и социална политика“ на Министерския съвет и Министерството на финансите с бележки, че законопроекът не е съобразен с изискванията на чл. 10 от Закона за нормативните актове, съгласно който обществени отношения от една и съща област се уреждат с един, а не с няколко нормативни акта от същата степен, а обществени отношения, които спадат към област, за която има издаден нормативен акт, се уреждат с неговото допълнение или изменение, а не с отделен акт от същата степен.

В процедурата по обществено обсъждане на проекта са постъпили становища и от граждани и браншови организации, касаещи предимно текстове от действащата нормативна уредба. Направените възражения са свързани основно с действащи текстове на Закона за арендата в земеделието, Закона за собствеността и ползването на

земеделските земи, Закона за собствеността, Закона за задълженията и договорите и Закона за опазване на земеделските земи, възпроизведени в законопроекта. Част от браншовите организации не подкрепят законопроекта като считат, че поради важноста си изготвянето на проекта на закон не следва да се ограничава във времеви граници, а е необходимо да се създаде закон, който да отчита реалните проблеми и да отговаря на съвременните потребности на обществото.

В допълнение е важно да се отбележи, че в момента се създава новата Обща селскостопанска политика на Европейския съюз. Новата законодателна рамка на ЕС изисква от държавите членки да отнесат националните си специфики към бъдещия модел на ОСП и да създадат необходимата законодателна рамка за успешното прилагане на политиката.

Новата Обща селскостопанска политика за периода 2021-2027 г. въвежда нов модел на прилагане, при който акцентът се прехвърля от спазването на изисквания към изпълнението на цели, и преразпределение на отговорностите между ЕС и държавите членки при повече субсидиарност. Съгласно предложения от Европейската Комисия законодателен пакет за Общата селскостопанска политика държавите членки ще отговорят за приспособяването на интервенциите по линия на Обща селскостопанска политика, така че тези интервенции да имат максимален принос за постигането на целите на ЕС с помощта и на националните инструменти.

Поради забавяне преди всичко в договарянето на Многогодишната финансова рамка има забавяне в приемането на законодателството относно бъдещата Обща селскостопанска политика. Необходимо е осигуряването на поне една година преходен период преди влизането в сила на новите правила, през които базовото и прилагащото законодателство на ниво ЕС да бъде прието. В този смисъл е и предложението на ЕК за преходен регламент. Предвижда се 1 година преходен период, което означава, че новият програмен период със стратегически планове ще започне най-рано от 1 януари 2022 г. Голяма част от държавите настояват преходните правила да действат поне 2 години, с цел осигуряване на достатъчно време за подготовка за новия програмен период и съобразяване на националното законодателство с него. След приемането на законодателната рамка се изисква държавите членки да преразгледат и съобразят националните си правила с тези, предвидени на ниво Европейски съюз.

Преходните правила ще дадат възможност на държавите членки да продължат работа по подготовка и цялостно преразглеждане на законодателството, свързано с подпомагането, ползването и опазването на земеделските земи. Съгласно изискванията предвидени в Проекта на регламент за стратегическите планове следва държавите членки да представят за одобрение общ стратегически план, който да е съобразен с регламентите и с националната нормативната уредба в съответствие с изискванията на Новата Обща селскостопанска политика.

Държавите членки ще трябва да обърнат специално внимание на специфичните цели по отношение на околната среда и климата, на приемствеността между поколенията и на модернизацията на прилагането на политиката чрез съсредоточаване върху по-доброто функциониране на администрацията с цел опростяване на процедурите в полза на земеделските производители.

В тази връзка при преразглеждане на националното законодателство акцентът ще бъде поставен в следните насоки:

1. За да може да се гарантира правната сигурност, че финансовата подкрепата чрез ОСП ще осигури необходимата устойчивост за земеделието, е необходимо държавите членки да създадат условия за гарантиране на използването на земеделските земи, съгласно предназначението им; поддържане и подобряване състоянието на земеделските земи и почвеното плодородие; подпомагане на ефективното използване на земеделските земи; и създаване на условия за управление на държавните и общинските земеделски земи в интерес на обществото и местните общности, които цели са залегнали в проекта на Закон за земеделските земи.
2. Укрепването на грижите за околната среда, действията за климата и приносът на ОСП за постигането на този приоритет имат пряко отношение към модела на прилагане на политиката на ниво държава членка. Поради това от важно значение е начинът, по който законодателно са уредени обществените отношения, свързани с ползването на земеделските земи, управлението на поземления фонд, опазването, рекултивацията и промяната на предназначението им. По-големите амбиции за осъществяването на тези цели изискват и по-голяма отговорност от собствениците и ползвателите на земеделските земи, поради което е наложително адаптиране и урегулиране на правилата на този вид обществените отношения.
3. За да се гарантира, че помощта чрез инструментите на ОСП се изплаща за дадена земеделска площ, която е на разположение на земеделския стопанин и на която се осъществява селскостопанска дейност, е необходима национална правна рамка. Правилното насочване на подпомагането към земеделските стопани, поддържащи и обработващи земеделските земи, е функция на законово регламентирани поземлени отношения.
4. Създаването и развитието на нова икономическа дейност в селскостопанския сектор от млади земеделски стопани е предизвикателство за държавите членки. Младите земеделски стопани все още са изправени пред значителни пречки по отношение на достъпа до земя. Един от начините за справяне с проблема е приемствеността между поколенията. Използването на този инструмент е свързано с предварително ясно урегулирани поземлени отношения, които да гарантират предвидимост на предприемаческата дейност и да създадат достатъчни условия за устойчивост. Държавите членки следва да предвидят стратегически подход и да идентифицират ясен и последователен набор от интервенции за приемственост между поколенията в рамките на специфичната за това цел. Във връзка с обновяване на поколенията

следва да се осигури и целенасочена подкрепа и фокус за улесняване стартирането на бизнес на младите в сектор селско стопанство и чрез националното законодателство.

Необходимо е да бъде взето предвид, че подготовката на стратегическите планове и изпълнението на заложените цели ще изисква цялостно преразглеждане на националното законодателство и по-контретно преуреждане на отношенията за периода до приемане на Стратегическия план, свързани с:

- правото на ползване на земеделските земи;
- актове за ползване на земеделските земи и отразяването им в специализирани карти и регистри;
- начина на трайно ползване на имоти, включени в обхвата на специализирания слой "Постоянно затревени площи";
- създаване на масиви за ползване на земеделски земи по споразумение или чрез разпределение и приемането им за правно основание за ползването им по смисъла на Закона за подпомагане на земеделските производители;
- ползването на земеделски земи, включени в масиви за ползване и одобрени за подпомагане по интервенциите, които предстоят да бъдат разработени във връзка с опазването на околната среда и климата в рамките на ЕЗФРСР;
- сключване на договори за наем или аренда за имоти от държавния и от общинския поземлен фонд, които попадат в специализиран слой „Площи, допустими за подпомагане“;
- предоставяне на ненаети пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд при съобразяване с правилата относно предварителните условия, определени в проекта на Регламент за стратегическите планове на ОСП.

В допълнение на това следва да се развива политика по създаване на малки и средни семейни пазарни стопанства, които да отговорят на новите изисквания за устойчивост и нужди на обществото от достатъчни за изхранването качествени продукти от първичното земеделско производство.

Особено внимание следва да се обърне на борбата с климатичните промени и изграждането на устойчиви хидро-мелиоративни системи. Този процес трябва да обхване голяма част от земеделските земи в страната и да бъде отразен, както в българското виждане за ОСП, така и в законодателството за земеделските земи.

Предвид необходимостта от търсене на баланс в интересите на гражданите – собственици и ползватели на земеделски земи, и браншовите организации, както и незавършилото формиране на Общата селскостопанска политика на Европейския съюз, целесъобразно е Народното събрание да измени решението си, като предложи създаването на законодателство за земеделските земи да продължи до момента, в който е постигната устойчивост и баланс на интересите между заинтересованите страни, както и чрез законови норми, които да дадат възможност за правилно прилагане на Общата селскостопанска политика. В момента има действаща правна уредба за земеделските земи и дейността на земеделските стопани няма да бъде повлияна от процеса по създаване на нов законодателен акт и срока, в който той ще бъде изготвен.

Във връзка с изложеното предлагаме Народното събрание да приеме решение за изменение на Решение на Народното събрание от 19 септември 2017 г. (обн., ДВ, бр. 77 от 2017 г.), изменено с Решения на Народното събрание от 12 октомври 2018 г. (ДВ, бр. 85 от 2018 г.) и от 27 февруари 2019 г. (ДВ, бр. 19 от 2019 г.).

ВНОСИТЕЛИ:

Мария Белова
Кристина Димова
Александър Мезурев
Димитър Гезев
Антонин Арънов
Снежана Стянова